

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конто почт. шлях. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Ба-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зінна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

„Польща є оазою толеранції!...“

Львів, 10. серпня 1933.

Докола українців затискають щораз силь-
ніше залізний обруч. На Буковині панує смер-
тельна тишина, спричинена спаралізуванням
румунськими властями вольної зовнішньої ді-
яльності українського населення. На Східній
Україні шаліє терор під знаком централізації і
русифікації. На такому тлі Польща є без пере-
більшення оазою толеранції...

Таким коментарем закінчує сьогоднішня
„Газета Поравня“ короткий зміст кількох остан-
ніх кореспонденцій „Діла“ з Закарпаття, при-
чому — очевидно — з приємністю зачитувала
доривочно вирвані речення, що в найчорнішо-
му світі представляли тамешні відносини. Від-
слід і самозадоволення висновок про оазу толе-
ранції. Він покривається з тими ще найбільш
„ліберальними“ польськими голосами, які скрізь
розлягаються нині у польській пресі у зв'язку
з подіями у Світах, та які ми схарактеризували
кілька днів тому. Загальний тон тих голосів та-
кий: „бачите, скрізь вам українцям, ще гірше,
ніж у Польщі, — тому ви повинні бути Польщі
вдячні і покинути геть всі свої жалі та пре-
тенсії...“

Передовсім таке ставлення справи, при всьому
своєму розбурхуючому політ. примітивізмі,
спирається на повному незнанні фактів і обста-
тин в інших державах, поза Польщею, де жи-
вуть українці. Візьмемо наприклад та саме За-
карпаття з ЧСР, яке дало притоку „Газеті По-
равня“ виголосити з емпфазою зачитоване в на-
головку твердження. Автор згаданих кореспон-
денцій із Закарпаття представляв негативні сто-
рінки чеської політики та жалівся на ті течії у
чехословацькому громадянстві, які зупиняють
розвиток української національної думки і пома-
гають нашим національним ворогам (русифіка-
ція і вічне хитання поміж українським народ-
ним та русотятським напрямком). А проте
ствердження великих труднощів, з якими му-
сить боротися українське національне відро-
дження на Закарпатті і всі наші жалі до чесь-
кої влади з приводу тих труднощів та з приводу
авторитарних явищ соціально-економічного харак-
теру, — все це не веде передовсім одного вели-
чезного факту, що український національний
рух на Закарпатті дістав взагалі змогу ширити-
ся і на здорових основах кріпшати лише від ча-
сів переходу тої країни під владу ЧСР. Отже ту-
ди належать такі факти, як існування нині на
Закарпатті ок. 600 українських народних шкіл,
і українські гімназії, з українськими вчительськи-
ми товариствами, 15 українських видільних шкіл, кіль-
кадесят заборонок, — і все те школи та уста-
нови державні, під кермою українських інспек-
торів. У тих школах є різні недостаті, деякі з
них є ще в руках русифілів, існує все ще мов-
ний спір, а проте нема ніякого сумніву, що вони
антислов'янські у швидкому темпі щораз нові кадри
молодих свідомих українських інтелігентів, ка-
дри, яких там у часах Мадярищини — за винятком
звичайних одиниць — зовсім не було... Фак-
тичні українські організації (москвофі-
лі мають окрему школу організації) — „пласт“.
На всіх зазначених станціях, на всіх печатках
державних установ Закарпаття — скрізь дво-
мовні написи: у чеській та українській мові.
Чим найкраще зазначає чеська влада назовні
етнічний характер країни...

Колиж польська преса використовує укра-
їнські критичні голоси для порівнянь у неко-
рості Чехословаччини та в користь українсько-
польських відносин, то слід їй пригадати хочби
найбільш побіжно вищенаведені факти і про-
сити перестати порівняння: який був стан украї-
нського національно-культурного і політичного
життя у Галичині перед приходом польської
влади і який є тепер? Що сталося з українськи-
ми ланками на всіх зазначених станціях і дер-

жавних будинках, з українським народним шкіль-
ництвом, з учительськими семінаріями, з уні-
верситетськими катедрами, з „Пластом“ і т. д. і
т. д.?

Коли можна повести порівняння поміж від-
носинами на Закарпатті і в Галичині, то кожний
об'єктивний знавець історії обох країн мусить
ствердити аксіомні правди: там нічого не було і
тепер з трудом твориться нове, — тут дуже ба-
гато було і тепер з найбільшим трудом треба
оборонювати щораз ліквідовані старі надбання...

Взагалі дивоглядні критерії застосовують
польські публіцисти у своїх порівняннях, які
кажуть їм чванитись своєю толеранцією і прави-
ти українцям моралі. Передовсім на Сході 15 літ
шаліє найстрашніша революція, яка проявляла-
ся в перших роках і віджила нині у формах, ві-
домих лише за часів Джінгісхана, володаря мон-
голів, і Атталі, короля гунів. Кожний шаную-
чий себе публіцист повинен взагалі соромитись
порівнювати відносини і режими якоїнебудь пра-
вової європейської держави зі станом речей у
Світах. І коли до московських більшовиків не
можна мати претензій, можна лише боротися з
ними їхніми методами і всіми можливими засо-
бами старатися розвинути їхні правління, то до
всіх інших держав і режимів можна і треба мати
претензії, такі, які диктує саме почуття право-
вості та національно-політичної справедливості.
З того титулу, що десь є „гірше“, не випливає
мораль потреби приворочувати боротьбу за на-
ціональні права і за можливості розбудови на-
ціональних цінностей там, де є „ліпше“. Тим
більше не випливає мораль зречення з тих основ-
них ідеалів, які існують незалежно від полі-
тичних обставин і можливостей боротьби!

У своїй найважчій „порівнювальній“ аргументації
польські публіцисти завжди забувають теж: — з
ким вони мали і мають до діла. Ми вже вказали
на прикладі Закарпаття, що чехи застали там
майже аморфну етнічну масу, з якою не дуже
треба було рахуватися. Наддніпрянщина пере-
шла в рр. 1917-20 період власної державності і
геройських спроб ту державність втримати. Але
тодішня визвольницька боротьба не обходила
широкі маси, які більше або менше оставали
„нейтральними“, байдужо приглядаючись як

воює і гине національна армія. Той трагічний
стан знаємо добре ми — і знають його москалі.
Повстанчі зриви, які мали направити первісну
байдужість, прийшли запізно, а врештоту були
знову нескординовані і часто анархічні, не про-
сичені державницькою ідеологією. І лише та-
ке, ніщо інше, тільки таке психологічне підло-
на українських челядських мас на Наддніпрян-
щині дозволило більшовикам розвивати свої
експерименти, дозволило їм проводити ті експе-
рименти при розмірно дуже невеликому спроти-
ві населення, і врешті дало вілвагу застосувати
найбрутальніші методи терору проти найменших
проявів окремішного національно-культурного
руху.

Не можна, здається, мати ніяких сумнівів
що колиб на Наддніпрянщині існувала в
масових національна свідомість галицького селян-
ства; колиб існувало там тутешня почуття своїх
прав і тутешня почуття обов'язку їх оборони,
виплекане й загартоване від 1845 року — то й ро-
сійсько-українська війна виглядала би інакше і
навіть при українській військовій програві наці-
ональна політика російських більшовиків булаб
інша.

Ясна річ, що відносини за Збручем витворю-
ють політичну ситуацію, яку мусять брати під
увагу всі українці поза межами СРСР. Але ви-
водити з тої нової політичної дійсності такий
висновок, що треба припинити боротьбу за на-
ціональну екзистенцію, за свої національні пра-
ва, на тих землях, де є наскрізь національно-
політично зрілими дві народні верстви, селян-
ська й інтелігентська, де національно-політична
думка кристалізувалася у десятиліттях мурав-
линої праці, перейшовши потім етап 1918-19
року, і де вже на переломі 19. і 20. ст. існува-
ли сильні фортеці духової і матеріальної куль-
тури, — доходити до такого висновку є найбіль-
шим абсурдом.

Тому радимо польським публіцистам зроби-
ти ревізію критеріїв, за підставами яких вони опі-
нують нинішню всеукраїнську дійсність і зокре-
ма українську дійсність у Польщі. У підста-
ви нових критеріїв радимо покласти дві ідеї: 1)
право нації і 2) проблему національної політи-
ки національно неохотливої держави. Коли бу-
дуть ясно сформульовані ці дві засадничі ідеї —
буде менше наївності у принагідних псевдо-
політичних міркуваннях і менше непорозумін-
ня.

Ще раз про „дев'ятнадцять літ тому“.

(Від нашого кореспондента)

Париж, 5. серпня 1933.

(=) Чи можна ще раз вернутись до теми
нашого передостаннього допису, до невизначеної
теми „дев'ятнадцять літ тому“? Ми зупинились
були першим разом на французько-німецькій
частині цієї теми. Тимчасом англійсько-німецька
її частина майже така сама важка. Булоб гріхом
проминути її мовчанкою.

Перед нами кілька великих органів англій-
ської преси вчорашньої дати, вчорашньої, тобто
з 4. д. м. В усіх них передові статті присвячені
міркуванням про вступлення Англії у війну, яке
доконалося в два дні після виповіді французько-
німецької війни: ось чому й англійські роздуму-
вання про минуле, сьогоднішнє і завтрашнє, у
зв'язку з 19-ми роковинами початку війни, по-
явились на газетному папері щойно вчора.

Коли стоїть перед нами вибір серед англій-
ських газет, то очевидно й майже без вагання
спиняється на „Таймс“.

Які думки висловили в першому органі
британської (таї світової) преси роковини 4.
серпня 1914 року?

З вагати роковини 1914—1933 „Таймс“ по-
ставив ці дві дати одну обіч другої і відкривав

статтю, в якій кожне слівце старанно розваже-
не, і якої тоє одночасно поважний і поміркова-
ний; стаття ця свідчить про глибоку журу, з
якою стоїть за розвитком подій в Європі по-
літична еліта Великої Британії. Газета прига-
дує, що на початку 1914. року англійсько-ні-
мецькі взаємини, перейшовши в попередніх ро-
ках через кілька важких криз, були випружені
і кращі ніж довго передтим. А проте існували
глибокі причини спору, для якого німецький
наїзд на Бельгію був лише претекстом. Зміст
прояв великої німецької політики останніх кіль-
кох років, щодо якого чимало видатних англій-
ців (на зразок Гельдана) „робило собі ілюзії“, —
раптом виникло у нього світло. „Англії рап-
том зрозуміли помилку усіх сумнівів, що німець-
ко царство користувалося війною як засобом,
зазирдянням політики, та, що воно переносило на
світову площину і методи застрашування і на-
сильства, а поміж них Пруссія спершу заволо-
дила Німеччиною і якими згодом опрусила Німеч-
чину силкувалася занавувати над Європою“.

Зайва річ окремо зазначувати, що ми тут
лише переповідаємо думки і вислови „Таймса“,
не припускаючи їм, ні в осуджуючи х від себе.
Після цього застереження адміо такі слівця
англійських міркувань.

Рішившись на війну, англіїші дали доказ своєї традиційної впертості. В результаті німецьке царство розвалилося. Англія впадала в переможі пору країн часів. Та ледви пройшло 15 років, а англійська громадська думка, занепокоєна, питається, чи перемога була справжньою. Німеччина 1933 року являється принаймні так само як 1914 року першою причиною європейського неспокою. Невже можна чванитися перемогою своєї справи, коли вчорашній ворог, по суті своїй непоміщений, тим самим духом надиханий, живе тих самих метод, що в минулому? Виглядає так, що Німеччина лише тою самою, що 1914 року, погордою договорів і прав малих народів. Як тоді, так і тепер Німеччина наперемінно складає миролюбні заяви і підписує серйозні протести. Як колись, вона рає лише холодом, раз жаром, щоб ажити ось так левих своїх противників. Як колись, вона вицілює у свою молоді віру, що інші народи арілі до розкладу та що вона єдиною відродити світ, намагаючи йому силою, коли треба, благодати німецької культури. Хто може й сумніватися, що це ауслає сьогодні ще кріпше ніж 1914. року? З приходом національного соціалізму дух хресто-

посних походів подвоївся і розрісся до надзвичайних розмірів. У 1914. році „окруженість“ була коником, на якому ладилі німецькі журналісти, промовці, письменники; в 1933. році п. Гіббельс заповідає, що треба „розірвати залізні обруччя бойкоту, накинени Німеччині іншими народами“. Англійська газета бачить у словах цих відношу тої самої політичної ідеї, яка лягла була в основі німецької політики перед 1914. роком.

Та варіанти єсть аразкі „застрашючих схожостей між вчорашнім часом і часом 1914. року, „Таймс“ виводить так успокоючі аргументи. Крайній націоналізм у сьогоднішній Німеччині виявляє на його думку „елементи істеричної кволости“ в порівнянні з твердою силою Німеччини царської. „Німецька політика не має за своїми плечима, як у 1914 р., найсильнішої армії світа“...

Як бачимо, єдино тільки у факті (чи може тільки у адогаді), що армія німецька вчині аслаба, чи ще аслаба, бачить провідний орган британської політичної думки хвилеву безпеку мира. В цьому, і не в чому іншому!

Тема для будуючих закарційних міркувань — нашим читачам, підчас літніх канікул...

Загрожена українська гімназія!

Під увагу громадянству Коломиїшини.

Як довідуємося, українська державна гімназія в Коломії найшла перед небезпечною лінійкою. Головна причина — мала фреквенція учнів. До найближчого шкільного року вписалось до 1-ої класу лише 15 хлопців. Цей стан піддав урядовим шкільним чинникам думку зачинити 1. класу, а за тим заліквалувати цілу гімназію, як „зайву“. Звертаємося а покликком до всіх свідомих місцевих громадян, щоб подбали у коломиїшині за те, щоб батьки використали повний обсяг куратора, який дозволяє складати вступні іспити також по фєріях, і щоб вписалось до тієї гімназії бодай ще 20 дітей.

Проти цього рішення вношу

РЕКУРС:

Повище рішення суперечить статті 9. закону з 11. березня 1932 р. про устрій шкільництва (Д. З. Р. П. з 7. травня 1932, ч. 38, поз. 389), де нарівні поставлено виконувати шкільного обов'язку через побірання навчання: а) в публічній народній школі, б) в іншій школі чи а) дома. Вираді в другій частині тої статті є доповнення позиції основної законної постанови, а саме: „Міністр Віроповідань та Освіти означає умовини, на яких науку в іншій школі або дома можна визнати за сповнення шкільного обов'язку, а також установляє загрози до тих, що в цілости відстаються від цього обов'язку“ — однак того не можна пристосувати в цьому випадку.

Міністр Віроповідань та Освіти ще не видав законного розпорядку до статті 9. закону з 11. березня 1932 р. і зокрема не означає умовин, на яких науку дома можна визнати за сповнення шкільного обов'язку. — всеж такі мотиви Повітової Шкільної Ради у Львові на ту справу в цьому випадку треба вважати помилковими, а саме:

1) Передовсім обставина, що кількох батьків відносять собі за свої гроші спільного учителя чи учительку для своїх дітей, не є ніяким доказом, що це є не навчання дома — тільки нелегальне наукове заведення. Таж у теперішніх часах небувалої кризи і зубожіння населення одному батькові важко власними засобами вдержати учителя чи інструктора. По наших селах є давній звичай, що громадини спільно обробляють поле (а тієї цілі „спрягаються“ ті, що мають по одному коні), обсапують, обжидають і т. п. Чомуж не мали спільно найняти собі учителя для своїх дітей? Те, що не один, а кількох батьків відносять собі спільно учителя чи інструктора, не зміняє очевидно суті речі.

2) Обставина, що домашня наука дітей відбувається в окремій кімнаті, не є ніяким доказом, що це не є наука дома, тим більше, що наука відбувається не в публічному будинку, тільки дійсно у приватній хаті. Окрема кімната призначена тільки тому, щоб інші особи, які крутяться по хаті, не розсвятили уваги дітей при науці. Цей другорядний, а не суттєвий справа, чи домашнє навчання відбувається у спільній, чи окремій кімнаті, в саді, чи в городі.

За право навчання дома!

Закон про устрій шкільництва з 11. березня 1932 р. вводить для дітей у шкільному віці від 7—14 літ шкільний примус, який можна виконувати а) в державній школі, б) у приватній школі, або в) дома відповідно до вибору батьків. Батьки, які бажають, щоб їхні діти виконували шкільний обов'язок через навчання дома, повинні докласти про це оригінальну повітову Шкільну Радю.

Та бувало, що деякі Повітові Шкільні Ради неупереч виразним постановам закону не приймають до відома таких повідомлень, а навіть на дотичних батьків накладають шкільні карні. Очевидно — в таких випадках треба своєчасно робити рекурси і т. зв. опозиції (спротиви).

Для прикладу наводимо одно таке відмовне рішення Повітової Шкільної Ради у Львові і рекурс та опозиції (спротив) проти нього.

Відмовне рішення.

Радя Szkolna Powiatowa we Lwowie.
L. 9633 We Lwowie, dnia 21. kwietnia 1933.
Do Pana Wasyła Ptasznika
w Dobrzanach.

Zawiadomienie z dnia bez daty o tem, że dzieci Pana Jarosław Włodzimierz i Olga pobierają naukę w domu. Rada Szkolna Powiatowa nie przyjmuje do wiadomości, gdyż nauka ta nie jest domowa, lecz nauka w prywatnym nielegalnym zakładzie naukowym, czego dowodem jest zgromadzenie dzieci różnych rodziców, osobny lokal przeznaczony na naukę i udzielanie nauki systemem szkolnym przez silę kwalifikowaną.

Przeciwko niniejszemu zarządzeniu może Pan wnieść odwołanie przez Radę Szkolną Powiatową we Lwowie do

Kuratorium Okręgu Szkolnego we Lwowie w przeciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu.

Wobec powyższego zarządzenia wzywam Pana do wysłania dzieci Jarosława Włodzimierza i Olgi do właściwej szkoły publicznej powszechnej w Dobrzanach. Za nieposłanie dzieci Jarosława Włodzimierza i Olgi do szkoły na mocy art. 34—38 ust. z dnia 23. 5. 1895 (Dz. ust. kraj. Nr. 57) akazuje Pana Rada Szkolna Powiatowa na grzywnę w kwocie 10 zł.

Należoną grzywnę należy zapłacić na ręce tamtejszej Zwierzchności gminnej do dnia 14. Po upływie tego terminu kwota powyższa będzie ściągnięta w drodze egzekucji.

Przeciw zarządzeniu na grzywnę wolno Panu wnieść „opozycję“ do Rady Szkolnej Powiatowej we Lwowie w przeciągu dni 8. od dnia doręczenia.

Przewodniczący R. S. P.

Inspektor szkolny:

(W. Furmankiewicz).

Рекурс і опозиція проти того рішення.

Проти повищого рішення вніс п. Василь Пташник рекурс та опозицію такого змісту:

1. До Кураторії Львівської Шкільної Округи у Львові через Повітову Шкільну Радю у Львові.

Рішенням з дня 21. квітня 1931 р. ч. 98/33 Повітова Шкільна Рада у Львові не прийняла до відома повідомлення, що діти підписаного громадянина Василя Пташника в Добризах Ярослав, Володимир і Ольга побірають науку дома. Як причину навела — мовляв — це не є наука домашня, тільки нелегальна приватна школа, бо діти кількох батьків учаться нараз в окремій кімнаті та вчить їх кваліфікована учительська сила шкільним способом.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 12. СЕРПНЯ 1933.

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

7)

НЮ ЙОРК.

Ньюйорчани і їх походження. — Харчеві станиці. — Найбільша спальня світа.

Зрештою ньюйорчани живуть зовсім мирним життям. Осеню 1931 р. була в „New York Times“ така статистика: На тисячку населення припадає 125 дітей нижче шкільного віку, а 197 дітей ходять до різного роду шкіл, де їх учить і доглядає 7 учителів чи професорів. У цій тисячі є 275 жінок, які працюють дома (для себе і для рідні). Не всі можуть силити днем дома: 392 особи шукають заняття поза домом. З них біля 230 працюють при фізичному занятті (ремісники, обслуґа, шофери), а решта — це умові працівники, що заняті по різних бюрох та у торговлі; 10 людей хорих лежить дома або в шпиталях, де їх доглядає 4 доглядачки (світські чи чернечі). Останок це безробітні.

Чи супроти такої статистики можна згідливо дивитись на ньюйорчан? А зрештою — хто: то є ті ньюйорчани?

На тисячку мешканців є заледви 228 людей роджених американців з американських батьків; або обоє, або одно а батьків 390 осіб приїхали до Нью Йорку з чужини, а 332 людей таки родились поза Америкою. Отже найбільша те Америка я має, що старий світ вислав.

Беручи під увагу барву шкіри (расу), треба на тисячку ньюйорчан записати 950 людей до білої раси, 48 до чорної, один жовтий, а один якийсь іншої раси.

Це і є расове та суспільне обличчя американської, а радше світової метрополії. Тут є й корінь цієї різноманітності ньюйорської вулиці.

І деж це все дівається поза звичайним заняттям? — Коли це зима, то ночами в кінах, театрах, забавових льокалах, а то й на вулиці — пішо, чи в авті. В пополуднішню й вечірню пору повно людей по всіх ресторанах, головні бідніших, які часом роблять враження годівельної стайні, коли при довгих столах, що стоять одні за одними, позасідає безліч голодних, які похапцем перекидають у себе їду з тарілки.

Щоб собі уявити, як виглядає менше-більше ньюйорський ресторан, вистане подати деякі цифри про те, що там зуживається. При 42 вул. є ресторан Дрейкса. Це собі середня харчівня, яку німець назвав би „Bürgerliches Restaurant“, з багатьма дотками столів. У цьому ресторані варить тижнево 3.000 робітників для 42.000 гостей. Цей ресторан зуживає на тиждень 8.600 фунтів волонини, 1.700 ф. баранини, 7.000 ф. свинини, 3.400 штук дробу, 1.735 ф. риби, 1.725 ф. масла, 13.500 штук черепак, 825 ф. кави, 3.600 кварт молока, 2.800 ка. сметани, 28.800 штук яєць, 4.000 грибів, 28.000 устриць, 9.500 ф. барабоць, 300 ф. меду, 3.900 кварт суніць, 4.500 ф. цукру, 5.000 ф. чаю, 15.000 порцій крухого плянка, 750 кварт мороженого, 222.000 булок, 1.700 тісточок, 11.520 бабок з кукурудзяної мукі і т. д.

Але в ресторанах не всі можуть завісіди користати. Є такі, що заходять туди лише десь-колись. Є такі, що навикли до „кафетерії“, в якій треба себе самому обслуґити. Дехто нахочить приємність у користуванні т. зв. „автоматом“, у якому за 5 і 10 цт. дістане таку перекуску, яку сподобає собі через малу шибку. хоч

теплі страви, приладжені в кухні, тут зовсім не дешевші, як у ресторани. А дехто мусить вистояти годинами в черзі навіть серед ночі на перехресті вулиць і дождати приїзду кухні, горнятка теплої зупи. Інші користають з уладжень „Армії спасення“, а то й міських добродійних заведень.

Ми вже здавна навикли, що в Америці буває все найбільше. Навіть небувала світова економічна криза мусіла виявити себе найбільшою в Америці. Очевидно, що й використовувати за собою для злагіднення цієї кризи — також найбільші в Америці, дарма, що до осені 1932 р. це діялося виключно на кошти суспільної добродійності. Нью-Йорк — це немов осередок безробіття й бездомности, як його наслідку. Тому й треба було містові щось і на це зробити (бо — як писали часописи — самих шкільних дітей голодувало 20 проц.). І воно зробило, побиваючи й під цим оглядом світової рекорд, бо приладило найбільшу спальню в світі не так розміром (200 м. довжини і 20 м. ширини), як числом шовечірніх гостей — 1.712 осіб нараз.

Ця спальня приміщена в одному складовому домі пристані. Чотирма рядами стоять подвійні залізні ліжка (долішні й горішні) з пружинними матрацами, двома коцями, простиралом і подушкою. Ряд століків на помості та низка електричних ламп, що зависають зі стелі — це вся обстановка. Від 5. години пополудні починається рух під брамами входу до спальні. Натопи величезний. Зрештою — можна собі уявити, коли подумаємо, що в Нью-Йорку було 11 тисяч бездомних, а всі добродійні міські приюти можуть помістити асього 4.500 людей на нічліг.

3) Також заклад, мовляв, це не є домашня наука, бо навчання відбувається шкільною системою — не ли-держує критики. Нині такі найрізноманітніші системи навчання, що про якусь спеціальну „шкільну“ систему важко говорити, особливо ж при навчанні дома. Під поняття „шкільної системи“ можна би хіба у крайньому випадку підтягнути шкільну обстановку, ведення шкільних каталогів, видавання свідомості і т. п., а того всього в даному випадку нема. Сама ж метода чи засоби навчання тут ні при чому.

4) Вкриті найбільше двоєглядний є заклад, що на-уку веде кваліфікована вчительська сила. Вправді вище наведений закон з 11. березня 1932 нічого не постанов-лює в тій справі, хто саме мав би вести навчання дома (тому можуть учити дома діти кваліфіковані і неква-ліфіковані особи). Одне ж можна би хіба зачислити бать-кам за заслугу, а не за провинку те, що вони до навчан-ня вважали саме кваліфіковану вчительську силу. З того видно, як батькам дуже залежить на добрій науці їхніх дітей, як залежить їм на тому, щоб їхні діти не як-будь, але як мога найкраще виконували шкільний обо-в'язок через дозволене навчання дома.

З огляду на вище наведені мотиви прохаю: скасу-вати рішення Повітової Шкільної Ради у Львові з дня 21. квітня 1933 ч. 98/33 і прийняти до відома, що мої діти збирають знання дома.

Добряни, дня 4. травня 1933.

Василь Пташник, господар у Добрянах.

Щ. До Повітової Шкільної Ради у Львові.

О П О З И Ц І Я

Василь Пташника, господаря, замешкалого в Добрянах
Львівського повіту проти

шкільної кари Повітової Шкільної Ради у
Львові з дня 21. квітня 1933. ч. 98/33.

Я нижче підписаний, Василь Пташник, повідомив
Повітову Шкільну Рад у Львові, що спіраючись на
статті 9. точка 3. закону з 11. березня 1932 р. про устрій
шкільництва (Д. З. Р. П. з 7. травня 1932 р. ч. 38, поз.
389) — подбав, що мої діти Ярослав Володимир і Ольга
виконуватимуть шкільний обов'язок через побирання
навчання дома.

Повітова Шкільна Рада не прийняла того повідом-
лення до відома і наклала на підписаного шкільну ка-
ру у квоті 10 зол.

Проти відмовного рішення у справі навчання моїх
дітей дома я висів умотивований рекурс до Кураторії
Львівської Округи, а проти наложення шкіль-
ної кари виношу отриману опозицію.

Рішення Повітової Шкільної Ради є безпідставне
і той причини, що стаття 9. вище згаданого шкільного
закону передбачує накладання кар тільки до тих, що
„з шкільної відстаються від шкільного обов'язку“, себто
від побирання навчання: а) в публичній школі; б) в ін-
шій школі чи в) дома.

Мої діти виконують шкільний обов'язок дома, то-
му нема законної підстави накладати на мене шкільну
кару за невиконання шкільного обов'язку.

З той причини прохаю скасувати наложену кару
у квоті 10 зол.

Добряни, дня 4. травня 1933.

Василь Пташник, господар у Добрянах.

При одному з п'ятих віконців зголошуєть-
ся бездомний відповідно до початкової букви
свого прізвища. Якщо туди дібеться, поступаю-
чи у звичайній тут „лінії“, то одержує „число“
і складає до переховку всі вартісні предмети.
Ця легітимізація дає право нічліжанові одержати
перекуску вечором, яка для багатьох є одиноким
денним харчем. На перекуску складається:
5 дкг. зупи з мясом, 1,8 дкг. компоту, 2,4 дкг.
солодженої кави й 4 кусники хліба. За це не
платить нічого, тільки мусить обмити за собою
посудину.

Покріпившись, йде нічліжан у своїй обуві
до кімнати, в якій розбирається і свою одягу
складає до залізної скрині, заосмотреної його
числом. Відповідно машинерію ця скриня
іде до десінфекції. З черги йде нічліжан до ку-
пелі, де одержує фланелеву нічну сорочку й
ручник і йде перед лікаря для ствердження його
здоров'я. Відти вже просто до ліжка. Таку
дорогу мусить відбутися кожний гість цього го-
телю, хочби він був тут навіть і шодня. Тому,
що тут нема ніякої мебелі, в яку можна би схо-
вати одяг, нічліжани вкладають у черевники
під ліжка, а це викликає місцевий жарт,
що — мовляв — ліжка тут обуті.

Колись бували тут тільки денні робітники,
які в більшій мірі тратили працю. Але згодом
з'явилася всяка верства і стани. Сьогодні
є там уже й фахові робітники та працюючі інте-
лігенти.

Нема що й переконувати, яким добродій-
ством є того роду закладення. Але поминаючи
фахових волокичів і неробів, певно багато з тих,
що користають з такого добродійства, волять
би мати працю і змогу оплатити собі своє не-
шанування.

Повітове Свято У. М. Х. в Турці.

Величаве свято. — Приїзд Преосв. Подафата. — Архієрейська Служба Божа. — Похід і дефіляда. — Акаде-
мія. — Кілька уваг.

В неділю 6-го ц. м. відбулося в Турці під Стрим
велике Свято Христа при участі понад 20 тисяч учас-
ників. Свято це пройшло під кожним оглядом величаво.

Уже від першого розсвітку почали палити з Турку
юрби учасників із усіх закутків цього великого, одначе
„людьми забутого“ повіту. В 9-й годині приїхав авто-
мобіль Преосв. Подафата, а в 10-й год. почалася на великій
площі в центрі міста архієрейська Служба Божа
в присутності 60 священників. Заприсяжені учасники
на вірність Христові довершили сам владика. Справді мо-
гутні і незабутні враження робив цей 20-тисячний ліс
чорних, спряцьованих бойківських рук, витягнених у
присягу.

В год. 2. рушив похід вулицями міста під церкву,
де владика прийняв дефіляду. Похід мав аж під церкву
сам владика, оточений дисциплінованими рядами мо-
лоді в дуже гарних національних строях (із далекіх
Лужка Горішнього і Бусовиць). На окрему уважку, із
причини рівного маршу, гарного строю і т. д. заслужи-
ли отсі села, які взяли участь у поході: Михнівці (па-
рох о. Канда), що своїм маршем, гарним, одностайним
строєм і великим, найгарнішим національним прапором
вийшов безконкурентно на перше місце у всьому по-
ході. Давидів, Воаче, Ісаї, Ільчик, Ясіка В. Яблінка Ниж-
ня, Комарники і Ластівки. Інші села йшли також у по-

рядку. Винув за те, що не всі учасники брали участь у
поході та що ніяк не вдалося „маршувати“ швидко
декий хаос в організуванні походу, а описи хоча-
но тиснулася пішеходами, треба розложити рівномірно
на тих душпастирів, яких парохіями йшли незорганізо-
вано, та на опорядників. Похід тривав 50 хв. і ввечір
у ньому участь взяли тисячі осіб. Після дефіля-
ди похід розвізався.

Свято закінчилося святою академією в домі
„Просвіти“, яка почалася в год. 5. і на якій був теж
присутній єпископ Коциловський в оточенні духов-
них достойників. На окрему уважку із цієї академії за-
служують виступи турчанського мішаного хору під
дир. п. Горечка, дитячого хору захоронки С. Службо-
виць у чудових національних строях, виступи слово
д-ра Марціна, реферат ігумена ЧСВВ в Лаврові о. Со-
коловського та зокрема гостина нашого тенора д-ра
Тасика, який здивував дим разом навіть тих, які його
добре знають із концертної сали і своїми піснями при
аккомпаніменті п-ни Мироті Вишницької абобу собі
загальне призначення. На закінчення виголосив ще ко-
ротку промову єп. Коциловський, що мав теж відпові-
ду на проповідь до народу на площі. Другу проповідь на
площі виголосив о. П. Імгінський.

На маргінесі цього свята годиться сказати ось-що:
Турчанщина — це національно незвичайно надійний і
богатий повіт на потенції. Дивлячись на інтелігентну,
молоді із Лужка і Бусовиць, на росах та дисциплі-
нованих міхнівчан і т. д., бачили ми ці величезні
можливості національного розвитку, які наразі в тур-
чанському повіті тільки дремають. Свято в Турці є ще
одним доказом, яке велике моральне значіння та варті-
сть має для нас Святий Рік.

Біля зорганізування цього свята трудився голо-
ва Ділового Комітету д-р Марцін, голова репрезента-
ційного Комітету о. декан Козбур, парох Турки о. Ад-
ріан Левинський, гімна катехит о. Федевич і інші.

шт.

Нині Ви здорові, що буде завтра з Вами не
знати, тому вже нині подбайте про забезпечен-
ня Вашого майбутнього і майбутнього Вашої
рідні в одиниці

УКРАЇНСЬКИМ ТОВАРИСТВОМ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
НА ЖИТТЯ І РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“,

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна камениця).

Буковина проти більшовицьких звірств.

Як повідомляв черновецький „Час“, дня 7.
ц. м. на запрошення ініціативного комітету ай-
шлися відпоручники всіх українських установ
на Буковині на жалібну нараду з приводу без-
примирних більшовицьких звірств на Україні і
вибрали комітет для підготовки протибільшо-
вицького протесту та допомоги голодним на
Україні. До комітету увійшли: голова д-р А.
Кирилик, заст. голови: А. Завада, секретар І.: М.
Атаманюк, секретар ІІ.: В. Якубович, скарбник:
А. Гриник, редакційна комісія: д-р Л. Когут і
Ю. Сербинович. Крім того вирішено улаштувати:
1) павахиди по православних і гр.-кат. церквах,
2) протестаційне віче в Чернівцях. Час павахид
і віча подається до відома в пресі. Адреса комі-
тету: Чернівці, вул. Петровича 1.

Процес у справі вбивства Голувка.

На основі рішення міністерства справед-
ливості карний процес проти зинуватців убивства
Голувка відбудеться в окружному суді у Самбо-
рі. Речниця розправи, що відбудеться у вересні,
ще не визначено. На лаві обвинувачених заса-
дять: Олександр Буній, портіер пенсіонату ОС.
Службищ у Трускавці, Мотика, знаний з ос-
танняного процесу за запад на пошту в Городку,
і Роман Барановський, студент політехніки, про-
ти якого припинено слідство з приводу вбивства
поліційного комісара Чеховського. Акти слід-
ства, що обіймають кілька томів, мають надійти
з Варшави до Самбора в найближчих днях. Слід-
ство спочиває в руках апеляційного судді для
справ особливой ваги з Варшави, Йосифа Скор-
жинського, що у зв'язку з тією справою був пе-
ред кількома днями у Львові.

По широкому світі.

— Італійська повітряна ескадра під про-
водом ген. Бальбо прилетіла до Лізбони.
— Президент Машадо оголосив стан облоги
на цілій території Кубі.
— До Стамбулу приїхав Ерліо в товаристві
кількох членів французького парламенту.
— До Вердену приїхала прогулянка загра-
ничних старшин оглянути побовище зі світової
війни.
— Французькі летуни Родо і Році вилетіли
з місцевості Рави у Сирії в напрямі Марсаль.
— Французькі летуни Родо і Році вилетіли
з місцевості Рави у Сирії в напрямі Марсаль.
Відтам відлетіли до Де Бурже, де їх обійняло
вітанням.

Гаразди в більшовицькому раю.

Черновецький „Час“ оголосив такого листа:
Поважаний Пане Редактор! Маючи на увазі
розповсюдження комунізму у нашій селі, з якої
причини і переведено труси і арештування кіль-
кох легкомислів, що далися на ліхову до кому-
нізму і щоб запобігти цьому лиху, прошу помі-
стити у Вашім шановним часописі лист, який я
отримав від мого свояка з Харбіну з 15. травня
1933 р.:

Дорога рідне!

(Видишмо поздоровлення і запити про всіх
знайомих). На Ваш запит в листі, що діється на
Україні, то пишу Вам от що: В Росії і на Укра-
їні дуже тяжко жити. Нарід гине, як мухи від
епідемії тифу, болізниці і голоду. Люди вмирають
з голоду на вулицях Києва і інших городів. Нема
хліба, нема баранолі, нема ліків. Люди їдять
траву, вибирають посаджену баранолі і їдять
сир. То саме діється в Сибірі і у Владивостоці,
куда тікав нарід.

Читайте це браття гудули, і не вірте нікому,
що в СРСР добре, бо це нам пише не якийсь чу-
жинець, а таки наш чоловік, зайшлий туди ще
1914 р.

Подав: Іван Полянський.

Ростоки, 6. серпня 1933.

Революція на Кубі.

ГАВАНА, 10. 8. ПАТ. Улицями Гавани кру-
жать поліційні самоходи зі скорострілами. Полі-
ція дістала наказ остріляти всі гачивні
скупки. Бо з причини страйку пекарів населен-
ня міста вже два дні без хліба.

ГАВАНА, 10. 8. ПАТ. Всі важливі будинки
і мости пильнують війська. Декрет Машади, що
проголосив стан облоги, подає за причину цього
розпорядку революційні заворушення, які мають
на меті повалити теперішній лад.

Н. ВОРК, Рузвельт оголосив відмову до па-
селення Кубі, закликаючи до припинення полі-
тичної боротьби. Відмову пояснюють так, що
президент Машадо повинен покинути Кубу.

До літньої резиденції Рузвельта в Гайд Пар-
ку прилетів спеціальний авіаносець американ-
ського амбасадора в Гавані зі звітом про події
на Кубі. В політичних колах Вашингтону надує
погляд, що без інтервенції Америки не обій-
деться. Розійшлася навіть чутка, що два амери-
канські воєнні кораблі впливають вже на терито-
ріальні води Кубі.

Ширіть наш часопис!

З природи й техніки.

НОВЕ ФОТОЕЛЕКТРИЧНЕ ЯВИЩЕ.

Г. Майорана говорив недавно перед парискою Академією Наук про нововідкриті діяння світла на електричну струму. А саме Майорана перепускає через дуже тоненькі металеві плівки (з золота, срібла, платини, глини (алюмінію) і цинку), що їх товщина була від одної десятої до 2 сотих міліметра, електричну струму. Відтак під час перепливу струї насвітлював ці плівки промінням, що походило з кварцової (ртутної) лампи, або з іншої жорсткої. Під час насвітлювання виявлялося, що ці вимірюють потуги світла, яке освітлювало атомні металеві плівки, змінювали тем електричний опір металевих плівок. Майорана в той думки, що атомна електричного опору насвітлюваних металевих плівок має свою звичину з безпосереднім діянням світла.

ВІК ДЕЯКИХ РОСЛИН І ЗВІРАТ.

З рослин найдовше живе мамутове дерево, себто каліфорнійська секвоя-велетен, бо аж 4 до 5 тисяч літ; далі йде кипарис з 3.000 літ. Тим живе від 2.000—3.000 літ. Ліванський кедр та каштан живуть біля 2 тисяч літ, бук, липа та дуб тисячу літ, тополя і осики від 200 до 700 літ, ялиця, смерека та сосна 300 до 400 літ, виногради 30 літ, європейський талашник (альпійська фіалка) 60 літ, вереска 40 літ, золотий шадринець 30 літ, каштан та черниця 25 літ.

Зпоміж звірат найдовше живе ведмецький жермол.

З наших літниць і живців.

Пишуть нам з Гребенова:

Допис з Гребенова про аменшену фреквенцію літників у цьому сезоні („Діло“, ч. 204) дав львівський „Газети Поранний“ (число з 7. ц. м.) притоку написати статтю п. в. „Вілля за костел у Гребенові“. У тієї статті „Газ. Поранний“ виступав з претенсіями до редакції „Діла“, яка проігнорувала тільки тим одним, що помістила агаданний допис без змін. Що більше! „Газ. Поранний“ хотіла би, аби редакція „Діла“ сама ще й „витолкувала парохіялам Гребенова законс іх війни“ і сказала їм „Не робіть дурниці!“ Бо, мовляв, якщо громада навіть стратить щось на парцелі (занятій неправдою від будову костела), то відіб'є собі з процентом на літниках. Одне „Діло“ того не скаже і ця подорожня виростає до азначіння символу.

Не знаємо, який в подібному випадку поступила „Г. Пор.“ у відношенні до своїх польських

себто величезна черепаха з Атлантичного Океану, бо 200 літ; щука живе 200 літ, слон 100 до 200 літ, панута 150, орей, суї та бовія 110 літ, кінь, верблюд, осел і медведь 40 до 60 літ, кінь, лев, тигр, зебра та птах-співачи 20 до 25 літ, сарна, рен, коза в віці 15 літ, самичка муравля 6 до 15 літ, самець кілляна тилина; собака, лис і кіт 10 до 12 літ; кірлик 5 до 7 літ; кур і миш 3 роки; пчола („матка“) 2 до 5 літ; „трутень“ 4 до 5 місяців, мотиль 1 до 3 тижнів; личинка личинної одноднівниці 2—3 роки, шови видолених 4—5 років.

ВСЕСВІТНЯ ВИСТАВА В ШИКАГО.

Згалава вистава триватиме до 1. жовтня п. р. Зорганізували її у зв'язку зі столітнім містом під климком „Століття поступу“. Тереном вистави є нмат земля на 3 милі довжини між торговельною ділянкою з савром Міннеа та великий острів, оточений зі сходу трьома мостами. Вистава має представити розвиток усіх ділянок техніки і знання, однак не покаже продуктів, а радше способи продукції. Виставна будівля справді американська. Палата обіймає простір, що може помістити 8 тисяч людей. Передбачують кількість відвідувачів на 8 мільйонів. Якщо вносити ці анімок будинків, то їхня архітектура не зовсім задовольняє європейський смак. Однак безумовно, могутні вежі, освітлені неоновими промисловими полсами, зроблять своє враження. Кошти будови покрила емісія акцій; предіміновані доходи значно перевищують витрати. Згідно з думкою організаторів економічна криза відбилася корисно на виставі: насильством суворої конкуренції кількість виставців дуже велика, а кошти будови нижчі від нормальних.

А. Л.

земляків і чи в подібній ситуації давала б їм таку пораду, якої вимагає від редакції „Діла“ в нашому положенні. З того, як „Газ. Пор.“ арефувала наш допис у „Ділі“, ми набрали переконання, що з такою радою вона супроти своїх земляків не виступила б. Бо якщо редакція того польського органу мала була при писанні своєї статейки добру волю і кермувалася об'єктивністю, то повинна була з простої приличності навести також ті факти шикан Гребенова різними чинниками, які наведені в кореспонденції „Діла“, і які причиняються без сумніву дуже значно і до відпорності населення і до аменшення у нас фреквенції літників. Усе те „Г. П.“ „перечила“, а зате розписалася про „війну за костел“, хоч ту війну населення Гребенова прийняло з кончесті, бо наживули йому її, що підступно, насильно і явно безправно загарабили прегарну громадську площу під будову костела, якого ніхто з автохтонного населення Гребенова не потребує.

Це ще очевидно не значить, що українське

населення Гребенова виступає проти костела як такого. Не проти костела ми, а проти того, що його мають будувати на безправно загарабній площі. Колиж ми не хочемо допустити до безправства і виступаємо проти цього, то за несприятливості проти нас всі сили, що не перебірають у засобах, аби нас тільки зломити.

І саме стього не виліз під увагу редакція „Газ. Поранний“, не вважачи за потрібне виступити в обороні тогочасного права і нашої людської гідності. Тимсамим не має редакція тої газети морального права виступати ні супроти нас, гребенівців, ні тим більше супроти редакції „Діла“ зі своїми дивними претенсіями й порадами.

Наперед майте відвагу, панове, виступити проти безправства і всяких ясно неморальних ходів, а тоді вже пишіть і свої поради! О.

Гітлер іменував свого наслідника.

Часопис „Прагер Соціал-Демократ“ домідується з Мінхену, що на конференції в Берхтесгадені з провідниками націонал-соціалістичної партії, де обговорювало справу створення нового сенату, в склад якого увійшли би тільки визначні партійні діячі, Гітлер передав своїм мужам довіря, передбаченням на членів того сенату, запечатаний лист, в якому встановлює свого наслідника на випадок своєї смерті.

Уряд диктує ціни в Америці.

Як повідомляють із Вашингтону, американський уряд піддав ревізії гуртові ціни 784 товарів. На основі тієї ревізії будуть встановлені нові ціни і вартість долара у відношенні до товарів. Уряд каже, що зникла ціна деяких товарів неосоравдана та що ціни різними продуктами є завищені.

ГОРЯТЬ ФРАНЦУСЬКІ КОРАБЛІ.

На чердаку французького корабля „Форбен“ (містоти 7000 тон), що плив до Індокитаю, вибухла пожежа, що охопила весь корабель. На кораблі є залога 58 людей. Корабель є на Арабському Морі 600 миль від рога Гурарафур у Томалі. Майже на тому самому місці м. р. згорів французький корабель „Жорж Філіпп“. Сигнали з горючого „Форбену“ схопили голландський та французький корабель і відіслали на рятунок.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 12. СЕРПНЯ 1933.

КОНСТ. МАЛИЦЬКА.

3)

Проходом по львівських вакаційних півоселях.

Пополудні тогожого дня вибираюся до півоселі при св. Юрі. Застаю асю дітвору на подвір'ю ліворуч — важається. Є їх тут найбільше. Записаних 150, застаю 120 — 70 дівчат, 50 хлопців — з того шкільних дітей 80! Вік від 3—15 літ. При такому числі дітвори треба було поділити їх на три відділи: найменші заборонкові діти, старші дівчата школярки і старші хлопці. Відділи хлопців веде п. Мамчак, дівчатками опікується абсолювентка гімназії п. Ярослава Мигаль, який помагає одна зі старших учениць. Багато дітей у народних строях, бо сьогодні фотографувалися — а тепер важається вже вдруге: перший раз важили їх з початком вакацій. Завтра будуть їх міряти: ріст, обем грудей, черева. Висхід важення й аіставлення з попереднім прегарні: усім дітям прибуло на вазі від 1—5 кг! Видко, що послужив їм побут на півоселі. У всіх здоровий вигляд, повні личка, опалені плечі, руки, ноги. Не диво, перебувають цілий день на дворі, в юрських городі, на подвір'ю, а то ходять на прохони під Стрийський цвинтар і на Світесь, де купуються і плавають. На слоті діти мають старші бібліотеку, яку заснувала для них провідниця. Дівчатка мають теж тут свою шалуню, до якої зложили собі вже кільканачать золотих. Відберуть при кінці і будуть мати на перші шкільні потреби.

Приміщення юрської півоселі доволі невеличне. Старші хлопці гуртуються в доміви читальні, заборонкові діти і школярки у двох класах дівочої школи ім. Гринченка, з яких навіть не винесли лавок, так що в лавках діти їдять і сплять і бавляться. Але на щастя перебувають найбільше на дворі.

Ось почулася заливка на підвечірок. Варять у дотеперішній кухні для безробітних, яку на час вакацій припинили. Та сама п. Охримовичева яка вважала безробітним тепер годів їх лі-

твору. Нема відпочинку трудячим рукам... У великих кітлах кипить солодка кава, яку діти так люблять, великі шматки смачного білого хліба пахнуть „золотим колосом“. Старші дівчата розносять каву в ринках та обділюють меншу дітвору, хлопці устанилися з горнятками гусаком вперек подвіря до кухні. Скучно ждати, поки вони всім поналиває. „Заспівайте що!“ і десятка молодих голосів затягла незнану мені пісню про уланів. І мов стадо чорного гайвороня насунулися на душу спомини жакливої осені... Пють діти каву, не напюються. Бачу, беруть другу, третю, ба й четверту „репетку“, як це воно тут називається. На здоров'я їм, на великий виріст, на дужі сили, на перемогу!

Попіли діти, дівчата попрятали в кімнатах і збираються домів. Та передтим ще йдемо помолитися до каплиці перед церквою св. Юра, яка тепер у ремонті. Здисциплінованими рядами стають праворуч найменші й дівчата з п. о. Мигаль, ліворуч старші хлопці з п. Мамчаком. Лунає пісня „О спомагай нас“, відтак ритмічно відмовлена молитва „Богородице Діво“ і знова спів „Боже єдиний, Боже веселилий“ — безсторичним відгомном об мури церкви і митрополичої палати. Приказ: Ваїво зворот! — і вниз по узбіччю святоюрської гори задудніли сотки діточих жвавих, опалених ноженят.

П-ні Мудракова, опікунка заборонки на Левандівці, зволіла ласкаво товаришити мені в проході до тамошньої півоселі. Йдемо коротшою дорогою через Кульпарківську вулицю, городами, полями, попри городеньку рогачку, а там сопід залізничний міст виходимо на скучну, одноманітну левандівську дорогу. Ах, яке тут мусить бути болото в осені і на весну! Переходимо попри величавий будинок польської школи. І тут, здається, є півоселя, бо на площі перед школою бавяться кілька десятків дітей, але які вони мають умовини праці, забави, вакаційного відлиху! Нехай! Прийде к онсь і наш день, хоч покине наша рідна школа міститься тут при бічній вулиці в невеличкій хатчині у двох кімнатах, а півоселя гуртує найбільшу дітвору в ній 61 дітей: 39 дівчат, 22 хлопців —

шкільних дітей з того 24. Вік від 3—11 літ. Півоселю веде абсолювентка семінарії а-на За-луська.

Приміщення доволі вигідне: одна велика шкільна саля на забаву, друга заборонкова на ідально й пообідній спочинок, є й шатня. Була тут недавно магістратська комісія і виїшла все в порядку. Кухня простора, кухарка орнатно-сердешна, знати, що не пожалує дітям ні хліба ні страви. А вони переважно доні й синки абаблїших родичів, 15 з них дістає цілий харч зовсім даром, решта зложила мінімальну оплату.

Саме коли входимо, роблять діти пробу з святкового суботнього закінчення. За годину буде обід, а сьогодні на прохід не ходили, бо заповідається дощ. Співають, деклямують, гуляють. Усі сміливі, бадьорі, зовсім нами не безтежилися. Вигляд здоровий — і їм прибуло на вазі, видно, побут на півоселі на здоровім харчі і проходах виїшов їм на пожиток.

Останній день перед закінченням півоселі присвячую Клепарові. Погода така гарна, негарно, що варто перейти, тим більше, що дорога серед зелених Клепарівської вулиці, попіл дім інвалідів, а відтак серед подиху піль настрою бадьоро. Півоселя міститься недалеко церкви в Народнім Домі, гордості клепарівських українців. На жаль, вона замкнена на всі сторони: сиди повідомляють мене, що оселяники пішли на прогулю до ліса, а господиня на закупу. Не знаю дороги до ліса, але ось стрічаю п. Микитина, який ласкаво підіймається мене туди провести. Далеко воно, бо аж під Янівським цвинтарем, але так гарно йдеться аузичними аузичками і стежечками в тіні клепарівських садків! Тут зовсім, як на селі, а вже місце прогулянки дітвори та їх шоденного побуту просто виірване для півоселі. Широка кітловина, заселена від вітрів; по один бік зелене узбіччя гори, звернене до сонця — по другий бік густий лісок. Між ними проваляла-доріжка, а на ній жосткий пісок, улюблений матеріал діточої забави. Десь недалеко є й жерельце студенної води, річка і ставок з шварцем і жабами.

(Докінчення буде.)

Справа зв'язаних робітників-українців

у м. Львові.

Комунікат.

Дня 10. п. м. інтерв'ював від імені Народної Організації Українців м. Львова посол д-р Любомир Макарушка у львівському воевідстві в справі зв'язаних від праці поперх 100 робітників-українців львівським магістратом.

Робітників, що опинилися у безвихідному матеріальному положенні після несподіваного звільнення, визнаємо подати до канцелярії Н. О. У. міста Львова, Підвале 7, III. пов., а "одинач" між 10—2 год. передпопоз. точні дані про склад їх рідин, час, спосіб, есентуальну причину їх звільнення та постійне місце побуту.

Народна Організація Українців м. Львова.

НОВИНКИ

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичній заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 106 2—3

— Українська Порада для вибору звання у Львові (вул. Словацького 14/3) даватиме поради для молоді народних шкіл у днях 15., 16. і 17. серпня в годинах 4—6. попол. 161 1—1

— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (209) число нашого органу підпало конфіскації за другу половину кореспонденції з Криниць п. н. „Найновіші події на Лемківщині“. Це 23-я з черги конфіскації „Діла“ в цьому році.

— Свято на Білій Горі. В неділю, 13. п. м. відбудеться, як щороку, торжественне богослуження під хрестом Маркіяна Шашкевича на Білій Горі коло Підлася пов. Золочів. Службу Богу відправити єпископ Бучко при співучасті жовничого духовенства. Свято відбудеться без огляду на погоду.

— Симфонічний концерт. Львівська радіостанція передає з Варшави в п'ятницю 11. серпня симфонічний концерт у виконанні симфонічної оркестри під диригентурою Фітельберга. Як 5-та точка концерту йде Світа Антона Рудницького. Початок концерту в год. 20-й, продовження концерту після перерви в год. 21.10.

— Перед реформою залізничної тарифи. В міністерстві залізниць обмірковують ревізію особової тарифи на залізницях. Зачувати, що ціни білетів I. і II. класи будуть значно обнижчені, зате ціна їзди класом III. буде незмінена або обнижжена дуже мало. Обмежені будуть теж послуги при переїзді державних урядників.

— Хто виграв на лотерії? Першого дня тягнення 4 класи класової лотерії впали виграні на такі числа: 15.000 зол. на ч. 41613, 66390, 85769. 10.000 зол. на ч. 69153, 77936, 109635. 5.000 зол. на ч. 18905, 24040, 86584, 123440. 2.000 зол. на ч. 3450, 4702, 20357, 44411, 62153, 113326, 125399, 143055, 144900. 1.000 зол. на ч. 16107, 48957, 55168, 73517, 93946, 104063, 107965, 110882, 133353, 148763, 148833, 154376. 500 зол. на ч. 32474, 32380, 34626, 39102, 61042, 72197, 114959, 121722, 125750, 131489. 400 зол. на ч. 16727, 24593, 39127, 48263, 50040, 73520, 126120, 127758, 132510, 137965, 142389, 143900, 147836, 148694, 154547.

— Популярні потяги. Окружна дирекція залізниць у Львові вислав в днях 11. до 16. п. м. популярний потяг до Гдині. Ціна білету III. класу там і назад 27 зол. 40 с. В неділю, 13. п. м. відбудеться популярний потяг до Лавочного. Ціна білету в обидві сторони 7 зол. 10 сот.

— Львівська хроніка. В Бельгійському готелі при лп. Бернадинській застрівився з невідомої причини пор. Євген Карбовський, що приїхав з Рівного. — В касарні при вул. Яблонівських застрівився в причини нещасливої любови Бровислав Родич, вояк санітарного батальйону.

— Вбитий на основі присуду „літйори“. Справа вбивства мужчини, найденого коло виллі Заремби в Бруховичах під Львовом, вивиснюється. Підчас секції тіла зроблено відтиски пальців, які уможливили слідчому урядові ствердити, що вбитим є нотований в поліції 34-літній Йосиф Штольц, який мешкав у Підгірцях пов. Золочів і був хараний за крадіж. Нема сумніву, що Штольц вбито на основі злодійського присуду, т. зв. літйори за якіс прогріхи супроти своїх товаришів. Найближчі дні принесуть мабуть дальше висвітлення справи.

— Жертви грому. В Семківці під Львовом ударив грим у хату господаря Йосифа Єндже-Йосифського і поразив родину, зложив у трьох осіб і служницю. Хата станула у вогні. На рятуюнок кинувся сусід Климак, якому з нараження власного життя вдалося винести поразених на заір. Відставлено їх до львівського шпиталю. — Підчас бурі з громами бігла на павовиско до своєї худоби 17-літня Настя Бучинська із сусідки пов. Бучач. По дорозі вбив її грим, що спалив їй половину голови на висоту. В чім

самім часі згинув від грому Антін Врубель, господар з Броварів пов. Бучач.

— Краєва хроніка. В поспішному потязі на лінії Перемишль-Львів незаний злодій викрав д-рові Тимінському, прокураторові із Золочева портфель з готівкою 300 зол. і 15 доларів та різними документами. — В Станіславові відобрав собі життя 51-літній Йосиф Малак, учитель середньої школи деревного промислу, заживши кілька пастильок сублімату та підізвавши собі горло бритвою. Причиною самогубства були родинні незгоди.

— Жертви пожежі. В Гуті коло Порогів пов. Станіславів переїздив крізь потік Семятин Юрко Зуфалко з жінкою Анною. Розбурхані хвилі перевернули віз і люди впали в воду. Юрко Зуфалко урятувався, а жінка втопилася. Шойно після довгих розшук найдено її тіло.

— Загадочний кістяк. Поліційна стежа, обходячи район, знайшла на горі Високій коло Ясенева пов. Калущ в недоступному місці людський кістяк. З вигляду кістяка можна здогадуватися, що лежить там боді від двох років, бо кости поросли мохом. Про факт повідомлено родовський суд в Калущі, що наказав дальші докопання. Це вже третій труп, найдений в тієї околиці цього року.

— Грабунок в білий день. На дорозі між Журавцею і Перемишлем три парубчакі напали в 8. год. вранці на Катерину Бережницьку із Задуброви біля Радимна і відобрали їй 20 зол., два горнята масла та пару черевиків. Бережницька йшла до суду в Перемишль, щоб заплатити якусь судову оплату та гривню за брата. За грабіжниками глядає поліція.

— Смерть черниці під колесами авто. В середу 9. серпня в Коломиї авто Глязера наїхало на настоятельку Сестер Служебниць 55-літню Наталію Полотнюк. Авто роздавило голову, тому Наталія Полотнюк згинула на місці.

— Італійський страйк. У Дрогобичі вибухнув страйк 400 робітників, зайнятих при регуляції Тисмениці. На основі умови робітників поділили на дві групи по 400 осіб із платою по 3 зол. денно. Групи мали працювати наперемінно по два тижні. Коли в четвер рано мали змінити робітників, перша група не хотіла допустити другої групи до праці та проголосила італійський страйк. Завдяки інтервенції влади страйк закінчувався.

— Ідиля з перцем. Члени міської ради Луцька, що вийшли з спільної „одинокі“, раз-ураз доходить до зудару, поляки з жидими. Був випадок, що всі радні жиди покинули засідання. На останнім засіданні дійшло знову до сварки з того приводу, що вивіджено посаду цілий низці урядовцям жидом. Президент Беднарський, ставленник воевідства, починає чистку магістрату від жидів. Цей перець дуже псує ідилю „спулапці“. Магістрат, щоб дати працю масам безробітних напливового елементу, намітив низку публичних робіт, для чого рада з першого кроку мусила дати згоду на підписання векслів на 50 тисяч зол.

— Крадуть збіжжя. На Волині і в деяких сторонах Галичини появилася по селах нова язва— крадіж збіжжя по полях. Цілі ватаги міського пролетаріату вибираються на села, де вночі, а то й в білий день крадуть збіжжя в піль. Декуди молотять снопи на місці, а збіжжя згортають до мішків. До молочення ажывають роверів, які обертають колеса до гори і між дротяні шприхи вставляють колоса. Обертаючи колесами, вимолочують швидко цілі копні. Збіжжя вивозять інколи самоходами.

— Студент обманець. У Познані арештували Януша Наленч-Коженьовського, студента та голову академічної корпорації. І так Коженьовський зорганізував виставу для дітей, вистава не відбулася, грошей за білети не звернули; в кінці „Метрополіс“ виступив Коженьовський як шейк Ель Він і виголосив відчит про арабія і арабсько-польські взаємини. Публика не хотіла слухати до кінця недорічностей „шейка“ й домагалася звороту грошей. „Шейк“ скинув тоді турбан і вітик; Коженьовський розпродав 281 білетів „Червоного Хреста“ на виставу „Джам і Джам“, однак гроші взяв собі. Видавав теж часопис для зближення славянських народів „Панславія“, однак друкарні та співробітникам не платив.

— Соромливий злодій. Іван Несторук з Костошівщини пішов красти до свого сусіда П. Овоприччука, де його цімали. 56-літній Несторук із сорому повісився.

— Волинь горить. З усіх повітів Волині надходять відомости про пожежі по селах. Причини різні.

— Закриття фабрики. В Злобунові зачинена фабрика цемента „Вотиль“. 300 робітників залишилося без праці.

— Викинув гроші. З візної поспішного поїзду Відень-Позна вичинив утрьох члених поїздах

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче дати, як де говорить український народ, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕПЛАТИТИ

Науково-популярний місячник „Рідна мова“

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГПЕНКО. ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 чвертьрічно. За границею і змер. долар. Конто чехове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції в Адміністрації: Warszawa, Stalowa 25. m. 10.

Нові передплатники одержують журнал від 1. числа.

на половину 100-шіллінгових банкнотів. Пасажир, що зробив це, не найшли.

— Тільки п'ять днів науки. Чехословацьке міністерство освіти ввело на пробу від нового шкільного року в 30 школах 5-денний тиждень науки. Субота буде пільна, так що разом з неділею молоді буде мати два дні відпочинку на тиждень. Розпорядок обов'язує головно в промислових округах, де взагалі працюють тільки 5 днів у тижні.

— Швайцарський летун загинув. Минулої суботи вилетів з Капштату швайцарський летун Кароль Навер до лету з південної Африки до Англії й загинув. Востання бачили його в суботу вчором, як з Мосамодесу в Англії летів в напрямі свого першого етапу, опісля пропав всякий слід за ним.

— „Чорним днем“ чехословацького летунства був минулий вівторок, бо склався в ньому аж три катастрофи. Коло місцевости Віле в Чехії упав з висоти 80 метрів літак. Пілот Черни пробував рятуватися легководом, який з причини замалої висоти не розвинувся і летун убився. Зате сам апарат ушкодився тільки легко. Цікаве, що Черни був першим чеським пілотом, який живий легкопаву підчас летунської катастрофи в 1923 р. і вискочив щасливо з горючого апарату, за що був відзначений. Друга катастрофа була в Мільові, де впав на землю літак і двоє осіб згинуло. При третій катастрофі коло Малацка на Чехословащині, де впав літак, пілот урятувався завдяки легкопаві.

Студентські справи.

Про студії у Празі.

Управа Української Акад. Громади у Празі подає до відома всім, що бажали тут студювати, що у Празі існують такі високі школи: чеська й німецька техніки з усіма відділами і чеський, німецький та український університет. Виски до цих шкіл будуть відбуватися приблизно між 24. вересня і 15. жовтня. До списку треба предложити: 1) матур. свідоцтво, 2) свідоцтво моральності (оскільки була перерва в студії або від матурі минуло більше як один рік), 3) паспорт. Оплата на медичному факультеті за один семестр около 600 кч., на техніці 1.100 кч., при чому чужинцеві оплату кч. 500 треба зложити зараз при списі.

Згідно з розпорядком чса, уряду матур. свідоцтвомусить бути потвердження міністерством освіти тої держави, з якій дотичний класич середньої школи. Для одержання паспорта потрібне фреквенційне свідоцтво, яке можна одержати тут у всіх вис. школах після предложення відписку матур. свідоцтва. — Мкчасне удержання в Празі коштує 500—600 кч.

По більше інформації та фреквенційні свідоцтва звертатися на адресу: Jaris Osyp, Praha II, Stud. Demov, Na Slupi. C. S. R. На відписку необхідно долучити 2 міжнародні поштові купони.

Дописи.

БІБКА.

Арештування. Недавно, бо в другій половині липня ц. р., невідомі справники позивилися в с. Романові бобрецького повіту кілька місцевих жидом. З того приводу бобрецький староста вихав був неспійно до с. Романова, приїхав повставляти вибиті вікни на кошт громади та виставляти що вночі по двох вартівників до кожної жидівської хати, яких є аж 8. Наші селани, перегорілі тяжкою працею при ліпках, мусять ще недосидіти по ночах і куняти біля жидівських хат. Одночасно поліція перебрала арештування серед селянської молоді с. Романова і декількох класів відставила вже до Львова. В Бібрі арештовано теж урядовця філії Т-ва „Прогресса“ п. Русиневича, якого відставили теж до Львова. Тому праця в філії „Прогресса“ на жидів часом припинилася. Крім того відзначено, що бобрецьких громадян тягне поліція на переслідування від замітної участі в нежеланих походах на могилу покійного Писецького в дні 30. липня ц. р., хоч ніякого походу взагалі не було, лише найбільшча рідня Писецького зложилася біля могил покійного.

Діточий садок. У Бібрі гарно розвивається діточий садок, до якого записали наші дітляки цього року вже 70 дітей. Садок істину має кілька повів і їстів

привезти собі бобрських мідан, які тепер разо-вуть свої діти під опіку учительки і провідниці садку з. Нусі Хоміжкової що вже третій рік веде цей садок з найкращим успіхом. Тепер садок приготується до привозного свята-попису.

ЛІСЬКО.

З життя українських установ у Лиску. З дозов-веної до статті в „Ділі“ ч. 201 п. м. „По східній Лемків-щині“ подаємо ще такі уваги про Лиско: Мідан-укра-їнці у Лиску вже небагато, але і ті дома балакають на преледний жаль мійже всі по польськи. Українців-ж-тегітентів можна теж на пальцях почислити, а саме чо-тирьох емеритів, лінар, адвокати, нотар і священник-ла-рох, до того „руський“. Та проте саме ця жінка місце-вої і докозаної інтелігенції при допомозі нашого ду-хотенства своїми місячними жертвами, викладами і ошо-ю працює вдержує при житті всі лісові клетини наших установ у Лиску, як Кружок „Рідної Школи“, читальню „Просвіти“ та філію „Сільського Господаря“. Саме за-даки жертвам інтелігенції та духовенства може філія „Сільського Господаря“ вдержати до праці в повіті „ж-жирна-агронома Д. Мачан. Виявляє ще в Лиску спо-жіння кооператива „Народний Дім“, яка дуже добре розвивається, не знаючи на страшну скруту і прити-гає до себе покупи не лише зпоміж українців, але та-кож зпоміж євреїв.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Підготовка ювілею Філії „Просвіти“. Цього року минає 30 літ від оснування Філії „Просвіти“ в теребо-вельській повіті. З тої нагоди підготував Філія на день 20. 8. ч. р. велике повітове просвітницьке свя-то. Філія в Теревовелі обидує нині 50 читальень у 44-ох громадах повіту. При кожній читальні є бібліотека, ба-гато читальень має свої читальні дуті оркестри. Поко-ничка читальень щойно має власні доми, решта має пла-щі і будівельні фонди. Ще живе перший голова Філії о. Теодор Цегельський, а від 20-ох літ провозить Філію о. дек. Степан Мохнацький.

Комітет допомоги знещеним повело і голодний У-країні. Дня 3. 8. ч. р. основано при Філії „Сільського Го-сподаря“ Комітет допомоги знещеним повено і голод-ній Україні. Головою Комітету вибрано о. дек. Мо-хнацького Степана. Покищо видає Комітет відозву до всіх українських установ і провідних людей в повіті. Повітові українські установи вже внаслідували на ту ціль відповідні грошові датки.

Початок жнив. Останнього дня липня ч. р. поча-лися у нас жнива. Урожай озимин гарний, гарні також околочі рости. Збір овочів менше як середній. Пас-ч-ники не мали пожитку, вже тепер зголошуются купу-вати пчильний цукор.

БОЛЕХІВЩИНА.

Після арештувань. Арештовані 8. липня ч. р. з про-чини неспорозуміння громади з війтом в селі Тичин, про-ресні і дир. нар. школи Ломин та селянина Павлика-сидити донині у сідному арешті в Болехові. Саме те-пер перефукуює свідків на місці в Тичин суди в Бо-лехові.

Заборона фестивалю. Староство в Долній заборони-ло уладити фестивалю в Болехові, який мав відбутися в ме-дію 23. липня. Причина: стан безпеки.

Заборона свята Н. Кобринської. Таксамо забор-оняло староство в Долній свята в честь Н. Кобринської, яке мало відбутися в Болехові в медію 6. серпня ч. р. Свята бажала уладити філія „Союзу Українців“ у Бо-лехові. В програмі свята було м. ін. поштових листи-в на могилі Кобринської та академія в її честь.

СПОРТ.

МЕТА — ТРИЗУБ.

Відплатні змагання цих дружин відбудуться в ме-дію 13. 8. Обі дружини є тепер в добрій формі, так що дружина, яка виїде побідином — буде поможена на-дидатом до мистецтва. Змагання відбудуться на площі С.-Б. в год. 9. рано. Вступ за добр. датками.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театри нечинні в причини ферій.

Кіна.

АДРІА: „Пачирі“.
АПОЛЛО: „Анжеліка“ (Зуа. Мервіль).
АТЛАНТИК нечинне до 15. серпня ч. р.
КАСІНО: „Надувальський тв Ска“.
КОПЕРНИК: „Сміх у пека“ „Кон і
Келлі в тарпатах“.
МАРУСЕНЬКА: „Сміх у пека“ „Кон і
Келлі в тарпатах“.
МІРАЖ: „Філія і Філія“, „Опирі Па-
рижа“.
МУЗА: „Тайний детектив“.
ПАЛАС: „Переслідування дозвело“.
ПАН: „Чоловік малпа“.
ПАСАЖ: „Пат і Патахон на зальотах“.
„Герой кровавої ареш“.
СТИЛЕВЕ нечинне в приводе рекон-
струкції.
ХИМЕРА: „Салто мортале“ та коме-
дія „Заздрісний шофер“.
УТІХА: „Великоміські вулиці“ та ревія.

Субота, 12. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдіція; 12.05, 12.35
Концерт; 14.55, 15.15, 15.35 Грамофон;
16.00, 16.30 Авді для хорих, сальонна ор-
кестра; 17.00 Балажка; 17.15 Труба ор-
кестра; 18.15 „Мандаринка водами Поль-
щі“; 18.35 Давид і сучасна музика (Яр.
Лопатинський; Гутульський аркан); спіл;
19.40 Переговори авті з львом; 20.00 Легка
музика; 21.15 Літер. авдіція; 21.30 Пю-
пенівський концерт; 22.00 Танцюва музи-
ка; 22.25 Спортівні авткі; 22.40 Оркестра
мандолиністів.

БІРЖА.

ГРОШІ.

На лівівській біржі в приватних лоту-
ваннях ватався долар між 6.55—6.56 зол.
Банк Польський устатив курс долара на
6.50 зол. Тенденція знижкова.

За німецьку марку платили 2.12 зол.
чеські корони 25.75, золотий долар 9.16,
австрійські корони 38.25, французькі
франки 38.50, дукати 83.80.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парти 201 км. Ціни ринк.	ЗОЛОТИХ	
	від	до
Пшениця двірська	28—	28-50
Пшениця збірна	27—	27-50
Жито одиоцле	18—	18-25
Жито збірна	17-50	17-75
Ячмінь двір. одиоцлий	13—	13-50
Ячмінь на мліво	12—	12-50
Овес галицький	11—	11-50
Овес замколий	10—	10-50
Овес збірний	8-50	9—
Кукурудза крива	17—	18—
Бароболь промисл.	2-50	3—
Фасоля біла	18—	20—
Фасоля колірова	13—	14-50
Фасоля крас. (з мліж.)	16—	16—
Горох пів-Вікторія	27—	29—
Горох польовий	20—	22-50
Бобик	10—	10-50
Вика чорна	8-50	9—
Вика сіра	6-50	7—
Сіно солодке прасов.	6-50	7—
Солома прасована	4-50	5—
Гречка	13-50	14—
Льон	38—	40—
Лубин синій	8-50	8-75
Вісвіки житні	6-50	6-75
Вісвіки пшеничні	8-25	8-50
Пшоно	28—	29—
Просо краєве	28—	29—
Макухи льняні	17—	18—
Копишина черв. зв.	85—	90—
Мак синій	180—	190—
Мак синій	160—	170—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	19-50	30—
Пшениця збірна	27-50	28—
Жито одиоцле	20—	20-25
Жито збірна	19-50	19-75
Ячмінь на мліво	13-25	13-75
Овес двірський	12-50	13—
Овес двірський замкокл.	11-50	12—
Овес збірний	10—	10-50
Мука пшен. люксусова	57-50	58—
Мука пшен. 65 проц.	55—	55-50
Мука житня тип уряд.	35-50	39—
Вісвіки житні	6-75	7—
Вісвіки пшеничні	9—	9—
Крупи ячміньні грубіші	25—	30—
Пшоно ч. 1	35—	40—
Пеніак ч. 10	28—	30-50
Сіно сплатке кр. пр.	7-50	8—

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого
роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

**Багато піни —
мале зужиття**
оце прикмети
мила

Просимо
звертати увагу
на нову форму
бережену, вигідну
в ужитті.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня
10. VIII: масло 270, молоко 17 сот., сме-
тана 70 сот., яїця 3— зол. за копу. Те-
нденція на масло і сметану удержана, на
молоко слаба, на яїця легко знижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає.

Дирекція прив. жін. учит. семінарії СС.
Василіанок у Львові (вул. Потоцького 96)
подає огни до відома, що в шк. році
1933/34 буде вести огни з новими шкіль-
ними законами отсі роди шкіль: а) 6-клас-
сову вселюдню школу, до якої можуть
вписуватися також халці до клас 1—4.
Ця школа є зразковою школою вправ для
кандидаток учительської семінарії. б) 1-
класу гімназії нового типу, до якої бу-
дуть прийняті учениці, що покінчили 12
років, щонайменше 6 відділів вселюдньої
школи, або II. класу давньої гімназії, або
зчилися приватно. в) III, IV, і V. курс уч-
чит. семінарії. Зголошення огниє при-
ймає Дирекція кожного дня між год. 8—13
перед пол., від позивисних поштою.
Вступні іспити до гімназії, як також на
III і IV. курс учит. сем., відбудуться в
дні 21. і 22. серпня ч. р. від год. 9. рано.
Школа має права державних шкіл і є по-
ложена в мінздоронній часті міста. При
школі є вишкільний Інститут, ведений фа-
ховими силами. — о. В. Лишній, дирек-
тор. 152 3—3

На „Рідну Школу“ зложили: Д-р Ми-
кола Явн, Маленовіч Ч. С. Р. запис-
авка на домовину брата, бл. п. о. Петра
Явн, б. парох у Галині, 100 кор. ч. і
Народня Гостиниця у Львові запис-
авка на домовину бл. п. д-ра Ярослава
Олесницького 50 зол. — Вл. Жертвода-
вця шира джа від Гол. Управи „Рідної
Школи“. 161 а.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ПРИЙМУ на станцію панночки, пшени-
ю в хаті, Глубока 21/1, Гриньовська 153 1-2

ИНТЕЛІГЕНТНА жінка шукає жінку,
розуміється на господарстві і кулі. Зо-
лошення прошу слати на адресу: Сте-
фанія Диджівна, Бережани, вул. Коби-
ної Явннн. 159 1—1

СТАНЦІЯ для 3-ох учениць (ч) в о-
кремнім входом. Голуба 11а, м. 159 1—1

ПРИЙМУ учениць (ч) на станції
РУДНИЦЬКИЙ, Львів, вул. св. Тер-
25/II. м. 6. близько гімназії. 159 1—1

АДВОКАТСЬКИЙ апікант з чотирма
ноу ефективною адвокатською прак-
тикою, спосібний самостійно вести на-
ялрн, пошукує місця в адвоката в
города скромна. Адміністрація „Ді-
ло“ „Рутинований“. 162 1—1

СТАНЦІЯ для 2—3 учениць (ч) в о-
кремнім входом, фортепін, мінздорон-
ній часті, околиця політехніки. Візан-
„Комета“, Ринок 21. 161 1—1

ДВІ учениці або учениць (молодші)
приймає на станцію д-р Барилка. Ля-
Тетинська 31. 155 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

НАКЛАДНЯ SCHERL у Берліні

порушає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner
Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche,
Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild,
Schers Magazin, Allgemeiner Wegweiser,
Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35-4

У анштах треба зазначувати:

Ausland-Abteilung, Місце пакувати і

Польщі: Банк для торгівлі та промис-
ловості (чеконне конто в ІНКО) 1500.

Почтове конто в Берліні: Berlin 64

3.111.